



Albert Trounäär

aristidel pole aega arutleda teemal, kas Tallinnas il tööd puude kallal siiski kirurginoaga, mitte saega.

et kõigi raiesoovid rahulda. «Puude teema on saanud le südameasjaks, aga mina aksin ikka spetse – see pole emotsioonide jaoks,» ütleb ist Raivo Moon. «Hambaid anda samuti keegi ise, see-aldagem raie puhul samuti indjaid.»

### nuuavad mugavust ihelust

itmed arboristid räägivad, et ulikult nägi Tallinn 1990nda-õul ülalt vaadates palju rohe- ja välja. Kuid põhjus on liht- manikud alles hakkasid ehi- ta. Paljud tühermaad on leid- rakenduse. Eraarendajate jt istega seotud puuraiad moo- avad ligikaudu kuuendiku rust. Kui mullu raiuti Tallinnas narguselt 19 000 puud, siis es ehitustega suurusjärgus l. Suurusjärgus 19 000 aastas Tallinnas puude raie püsinud de viimased viis aastat. Kuid kadu korvatakse asendusistu- e kaudu. Kui näide tuua, siis aliste hulgas palju vastusei- ekitanud Reidi tee ehitus lõ- is 466 rahuldavas seisus puu- a. Asemele istutati 498 puud gi 58 000 pöösast. Rääkimata nede- st

«Kõrghaljastus ning uue hal- jastuse põhimõtted näidatakse detailplaneeringutes ära lisaks hoonete mahule,» lausus ehituste ja puude suhe- test abilinna- pea Kalle Klan- dorf (pildil). «See on kõigile kättesaadav, avalik info. Keskkonna- ja kommunaal- amet püüab leida planeeringu- tes ja projektides lahendusi, mis säilitavad nii puu kui ka puule vajalikud kasvutingimused. Kui see aga pole võimalik, tuleb lan- getada raske otsus ja lubada ehi- tusele ette jääv puu raiuda.»



Me kõik tahame palju rohelis- ust, liigirikust ja puid. Aga pea- le selle vajame üha rohkem mu- gavusi. Uusi kortereid, kõikvõi- malikke renoveerimisi, värske- mat asfaltkatet, tänavavaigustust kõikjale, paremat sidet, uuema- test ja puhtamatest torudest pärit joogivett, suuremaid elektrivõim- susi jne. Samuti nõutakse elamu- rajoonides prügimaju ja parklaid. Linnaruum ei ole siiski kummist. Kõik need ehitused, arendused, täiendused ja parandused toovad endaga kaasa kaevetööd ja ühtla- si ohu puude tervisele.

### Parim keskkonnapolitsei- naabrivalve

Tallinna keskkonna- ja kom- munaalameti juhataja asetäitja Tarmo Sule sõnul valitses varem korras auk – kui arendus oma- nikku vahetas, ei saanud uus omanik enam kaasa asen- dusistutuse kohustust. Uues raieid käsitlevas korras on see lünk likvideeritud ja arendus liigub uuele omanikule vaid koos kohustusega. Võib-olla ehk prot- sent-kaks asendusistutuse plaan- nist jääb aastast täitmata – näi- teks kui kohuslane sureb.

«Arendajad ägavad asendusis- tutuse koorma all – teistes oma- valitsustes nii palju ei istutata,» ütleb arborist Kristjan Kasemaa. «Kui oma krundile seoses ehitu- sega ei mahu, siis laieneb kohus- tus linna territooriumile.» Tema kolleeg Pavel Jartšakovski oma- korda lisab, et Tallinnas töötavad väga head keskkonnaspetsialis- tid: «Nad tulevad kohale, hinda- vad, annavad nõu, kus kohas tu- leb puu langetada ja kus saab ai- nult hooldusega hakkama.»

Puude liiga kergekäelist ma- havõtmist linnast – ükskõik kas linna või eraomaniku maalt – ta- kistab lisaks kõikvõimalikele ees- kirjadele üks lihtne nähtus nime- ga naabrivalve.

kohta asemele istutada kohe ei saa. ▶ Alieedes ei saa paraku suurte puude vahele istutada uut väikest puud, sel juhul oleks vaja kasvupinnas välja vahe- tada. See aga ei ole veel kasvavate puude juuri vigastamata võimalik. Noorele puule jääb vanade vahel valgust väheks. Niisiis on allee uuendamine põhjendatud alles siis, kui 2/3 esialgsest on hävinud.

### Tallinn muudab asendusistutuse tõhusamaks

Kui varem nõuti, et asendusistutuse peab korraldama arendaja, kelle maalt puud maha võeti, siis edaspidi võib selleks raha linnale deposiiti kanda ja lasta lin- na eestvõttel see töö teha.



Tallinna keskkonna- ja kommunaalame- ti juhataja asetäitja Tarmo Sule kinnitusel on see võimalus üks põhilisemaid muudatusi, mis Tallinna uues raiekorras ette nähakse. Kahtlemata muudab see asendusistutuse käigu kiiremaks ja arendaja jaoks mugava- maks, sest asja ajamine haljastusfirmaga jääks arendajat ära. Asendusistutuse kohustuse täitmise tähtaega pikendatakse praeguselt 18 kuult kolme aastani. Juba praegu esineb nimelt olukordi, kus ehitajad või arendajad taotlevad tähtaja piken- damist. Ehituste valmimine venib sageli eri põhjustel, samas pooleli oleva maja juurde, kus ehitajad tallavad, pole mõtet is- tutada jne. Tähtaeg hakkab tiksuma kohe, kui puu on maha võetud. Lisaks on uues korras muudetud üldarusaadavamaks koefitsienti, mille alusel arvutatakse vastavalt mahavõetud puude arvule asendusistutuse suurus või vajadus. Mis puudutab üksikisiku või ühistu asjaajamist keskkonna- ametnikuga, siis raieloa taotlemist on muudetud asjaajamise mõttes lihtsamaks.

Akadeemia tee ääres asuva kor- teriühistu juhatase liige Riivo Ka- bur ütleb, et valvsad silmapaarid jälgivad iga liigutust puude juu- res. Mustanäel tuleb samas puu- de oksid piirata, sest need kipuvad renoveeritud majade fassaade lõhkuma. Renoveeritud fassaadid

on kaetud pehmemate materjaliga ja seetõttu püütavad ühistud oksid kärpida. Kui mõne suurema oksa võtmiseks läheb, on kohe tarvis raieluba. «Muidu kaevatakse kohe muposse,» nendib Kabur. «Ma ise julgen ära lõigata ainult mõne sõr- mejämeduse oksakese.»

mata tähelepanu liikuvusele. Pimedal ajal väljas liikumise esimene reegel õpetab ju olema nähtav, ja selle juures on helkurist pal- ju abi,» ütles Keskklinna va- nem Monika Haukanõmm. Tema sõnul näitab senine ko- gemus, et jagamiskohtades jätkub helkureid vaid mõneks päevaks. «Kutsume nii ela- nikke kui ka keskklinnas te- gutsevaid organisatsioone tooma ka omalt poolt helku- reid meie jagamiskohtadesse. Helkuriabi kampaania kestab, kuni helkureid jätkub!»

### Keskraamatukogu kutsub (digi)tead- misi omandama

▶ Soovid suhelda pere ja sõpradega, aga ei tea, kuidas videokõnet teha? Tahad õppi- da näiteks seda, kuidas enda tehtud fotost tähtpäevakaarti kujundada? Keskraamatuko- gu töötajad oskavad huvilisi juhendada väga paljudel digi- jm teemadel, ja seda kõike tasuta. Oktoobris toimuvad lisaks live-koolitused kes- kraamatukogu Facebooki le- hel. Muu hulgas saab teada, kuidas käib Facebookis üri- tuste turundamine ning mil- liseid võimalusi pakuvad graafikataud, laserlõikepilk ja 3D-printer. Veebis toimu- vatel koolitustel saab osale- da kodust lahkumata. Kooli- tuseks sobiva aja ja keskkon- na saab kokku leppida lsf@ tln.lib.ee või tel 683 0917.